

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1 ความเป็นมาของปัญหา

การก่อการร้ายเป็นอาชญากรรม และเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงและความปลอดภัยอย่างร้ายแรงของมนุษย์ในทุกสังคม เกิดจากการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอุดมการณ์ลัทธิ หรือความเชื่อเดียวกัน มีโครงสร้างการกระทำที่ซับซ้อนเชื่อมโยงกันหลายกลุ่มในหลาย ๆ ประเทศ และมีความซับซ้อนหลากหลายรูปแบบ มีสาเหตุจากปัจจัยต่าง ๆ ทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม ศาสนา และจิตวิทยาของปัจเจกบุคคล ผสมรวมกันเข้ากลายเป็นแรงจูงใจของกลุ่ม ผลักดันให้เกิดการกระทำต่อประชาชนผู้บริสุทธิ์ อย่างโหดเหี้ยมทารุณ ไร้ความปราณีและปราศจากศีลธรรม มีการใช้ความรุนแรงหรือข่มขู่ว่าจะใช้ความรุนแรงด้วยวิธีการต่าง ๆ ใช้อาวุธร้ายแรงกระทำต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล เช่น การลอบสังหาร การวางระเบิด การข่มขู่ การจับและกักตัวประกัน หรือกระทำต่อทรัพย์สินและสถานที่ต่าง ๆ เช่น การเผาทำลาย การปล้น การจี้เครื่องบิน การยึดสถานที่ราชการ ยานพาหนะโดยสาร ใช้อาวุธนิวเคลียร์ อาวุธชีวภาพ อาวุธเคมี การวางยาพิษในระบบน้ำอุปโภคบริโภค หรือ การทำลายระบบสาธารณูปโภคหลัก เช่น ระบบไฟฟ้า ระบบการสื่อสาร ระบบการคมนาคมขนส่ง เป็นต้น โดยมีการกระทำอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มีผู้สืบทอดเจตนาภรณ์และอุดมการณ์ มีลักษณะเป็นองค์กรลับประกอบด้วยผู้นำจิตวิญญาณเป็นหัวหน้าหรือผู้นำก่อการร้าย มีกองกำลังติดอาวุธและมีผู้สนับสนุนด้วย ดำเนินกิจกรรมที่ผิดกฎหมายอย่างไม่เปิดเผย มีความซับซ้อนและปกปิดการกระทำ โดยมีการไต่ตรองไว้ก่อนล่วงหน้า ไม่จำกัดรูปแบบเป็นการกระทำต่อประชาชนหรือกลุ่มเป้าหมายที่ไม่สามารถต่อสู้ได้ โดยมีความมุ่งหวังให้มีอิทธิพลต่อจิตใจและก่อให้เกิดความรู้สึกหวาดกลัว ข่มขู่หรือบีบบังคับรัฐบาล และมีมูลเหตุจูงใจพิเศษเพื่อจุดประสงค์ทางศาสนา การเมืองหรืออุดมการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง เป็นการกระทำที่จงใจหรือไม่ใส่ใจต่อความปลอดภัยของผู้ใด มีลักษณะเป็นทั้งอาชญากรรมและความผิดทางการเมือง การก่อการร้ายจึงเป็นอาชญากรรมที่มีความร้ายแรง และทำลายความมั่นคงปลอดภัยหรือความสงบเรียบร้อยสาธารณะอย่างร้ายแรง โดยการปฏิบัติการในแต่ละครั้งได้สร้างความเสียหายต่อ

บุคคลและทรัพย์สินอย่างมากมายมหาศาล ดังเช่นเหตุการณ์ก่อการร้ายครั้งสำคัญเมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2544) ขบวนการก่อการร้ายได้จับเครื่องบินโดยสารให้พุ่งชนอาคาร เวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ (World Trade Center) มลรัฐนิวยอร์ก และตึกเพนตากอน (Pentagon) ของ กระทรวงกลาโหม ในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา ต่อมาเมื่อวันที่ 12 ตุลาคม ค.ศ. 2002 (พ.ศ. 2545) เหตุการณ์วินาศกรรมที่เกาะบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย วันที่ 11 มีนาคม ค.ศ. 2004 (พ.ศ. 2547) เหตุการณ์ระเบิดขบวนรถไฟในกรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน และเหตุการณ์ระเบิด ในกรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร เมื่อวันที่ 7 กรกฎาคม ค.ศ. 2005 (พ.ศ. 2548) เป็นต้น จากเหตุการณ์ก่อการร้ายที่รุนแรงดังกล่าวนี้ จึงเป็นปัญหาสำคัญในระดับระหว่างประเทศ ต่างประเทศ และระดับภายในประเทศ จึงได้มีการกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ กฎหมายของ ต่างประเทศและกฎหมายภายในประเทศใช้บังคับ

การก่อการร้ายมีในหลายประเทศทั่วโลกและมีพฤติกรรมการก่อการร้ายที่ทารุณโหดร้าย เหมือนกันจนกระทั่งถือว่าเป็นภัยคุกคามระหว่างประเทศ จึงได้มีการกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ หลายฉบับและไทยได้เป็นภาคีอยู่ด้วย 10 ฉบับ ได้แก่

1) อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการที่กระทำบนอากาศยาน ค.ศ. 1963 (พ.ศ. 2506) (Convention of Offences Committed On Board Aircraft, Tokyo, 14 September 1963)

2) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการยึดอากาศยาน โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ค.ศ. 1970 (พ.ศ. 2513) (Convention for The Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft, Hague, 16 December 1970)

3) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัย ของการบินพลเรือน ค.ศ. 1971 (พ.ศ. 2514) (Convention for The Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation, Montreal, 23 September 1971)

4) อนุสัญญาเพื่อปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของ การเดินเรือทะเล ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531) (Convention for The Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Maritime Navigation, Rome, 10 March 1988)

5) อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษอาชญากรรมต่อบุคคลที่ได้รับการคุ้มครอง ระหว่างประเทศรวมทั้งตัวแทนทางทูต ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) (Convention on The Prevention and Punishment Of Crimes Against International Protected Persons Including Diplomatic Agents, New York, 14 December 1973)

6) อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่เป็นการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) (Convention on The Prevention and Punishment of The Crime of Genocide, New York, 9 December 1948)

7) อนุสัญญาว่าด้วยการกระทำความผิดกฎหมายด้วยการกระทำทรามและการกระทำทารุณโหดร้ายอื่น ๆ หรือการปฏิบัติอย่างเลวทรามหรือการลงโทษอย่างทารุณ ค.ศ. 1948 (พ.ศ. 2491) (Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment, 10 December 1984)

8) อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านการจับตัวประกัน ค.ศ. 1979 (พ.ศ. 2522) (International Convention Against the Taking of Hostages, New York, 8 December 1979)

9) อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (พ.ศ. 2542) (International Convention for The Suppression of Financing Terrorism, New York, 9 December 1999)

10) อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) (ASEAN Convention on Counter Terrorism – ACCT 2007)

กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศเหล่านี้จึงเป็นพันธกรณีที่ไทยจะต้องอนุวัติการ

ปัญหาการก่อการร้ายที่ประเทศไทยเผชิญในจังหวัดชายแดนภาคใต้มาเป็นเวลายาวนาน และมีองค์กรภาครัฐหลายหน่วยงานทำหน้าที่ในการปราบปราม ป้องกัน เยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย แต่ก็ไม่ได้ผล การก่อการร้ายก็ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องสร้างความเสียหายต่อชีวิตร่างกายและทรัพย์สินต่อประชาชนในพื้นที่และต่อเจ้าหน้าที่ รวมทั้งงบประมาณมหาศาลในแต่ละปีแต่ก็ไม่สามารถที่จะคลี่คลายหรือลดความรุนแรงจากการก่อการร้ายลงไปได้ ซึ่งไทยก็ได้ให้ความสำคัญอย่างมากต่อการปราบปราม จึงได้มีกฎหมายหลายฉบับเพื่อให้เป็นฐานอำนาจแก่องค์กรเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ส่วนใหญ่จะเป็นฝ่ายทหาร ฝ่ายปกครองและตำรวจในการปราบปรามป้องกันการก่อการร้ายและการรักษาความสงบเรียบร้อยในสังคม และความมั่นคงของประเทศซึ่งในปัจจุบันมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายมากถึง 15 ฉบับโดยมีบทบัญญัติที่สร้างความสับสนแก่เจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้ เช่น มีการให้คำนิยามคำว่า “การก่อการร้าย” ที่เหมือนกันบ้างและแตกต่างกันบ้าง มีการกำหนดลักษณะและพฤติกรรมของการกระทำความผิดไว้อย่างกว้าง ๆ ไม่มีการแบ่งแยกชัดเจนว่าเป็นความผิดอาญาสามัญ ความผิดอาญาทางการเมืองหรือความผิดอาญาที่มีลักษณะเป็นองค์กรอาชญากรรม มีการนำเอาความผิดอาญาสามัญฐานอื่น ๆ ทั่วไปที่มีอยู่แล้วมารวมเข้าซ้อนกันกับความผิดฐานอื่น โดยมิได้มีการกำหนดลักษณะและพฤติกรรมของการกระทำความผิดไว้ให้ชัดเจน ไม่มีการแบ่งแยกลักษณะของการก่อการร้ายภายในประเทศและการก่อการร้ายระหว่างประเทศ ทั้งการกำหนดอัตราโทษ

ก็กำหนดไว้กว้าง ๆ ไม่เหมาะสมไม่ได้สัดส่วน ซึ่งหากมีการก่อการร้ายเกิดขึ้นในพื้นที่ใด จะมีการนำกฎหมายฉบับใดหรือทุกฉบับมาใช้บังคับและองค์กรหรือเจ้าหน้าที่รัฐฝ่ายใดสมควรจะ ทำหน้าที่ในการปราบปราม จึงเป็นการสร้างความสับสนให้แก่องค์กรและเจ้าหน้าที่รัฐที่บังคับใช้ กฎหมายซึ่งมีทั้งฝ่ายทหาร ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ตำรวจ เนื่องจากกฎหมายแต่ละฉบับที่มีอยู่ ต่างก็มีหลักการและเหตุผลในการบังคับใช้แตกต่างกันออกไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมของ การก่อการร้ายนั้นสมควรจะใช้กฎหมายฉบับใด จึงนำไปสู่ปัญหาของการใช้หน้าที่และอำนาจ ในการปราบปรามที่ทับซ้อนหรือซ้ำซ้อนกัน

ปัญหาดังกล่าวอาจจะเป็นประเด็นหนึ่งที่ทำให้การปราบปรามไม่ค่อยจะได้ผล ดังปรากฏ ปัญหาการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นกับประเทศไทยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีเหตุการณ์ก่อการร้าย เกิดขึ้นเป็นระยะ ๆ ต่อเนื่องกันมากกว่า 16 ปี โดยมีสาเหตุของการก่อการร้าย คือ การแบ่งแยกดินแดน มีการใช้ความรุนแรงและอาวุธที่ร้ายแรงในการทำร้ายประชาชนและเจ้าหน้าที่รัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง บุคลากรของประเทศที่ทำหน้าที่ในการสร้างคุณภาพชีวิตให้แก่ประชาชน รวมทั้งบุคลากรในศาสนาที่ แตกต่างกันและไม่เป็นที่ยอมรับของผู้ก่อการร้ายซึ่งเป็นผู้นับถืออิสลาม จึงเกิดการทำร้าย ในลักษณะรุนแรงเกิดขึ้นมาตลอดโดยอ้างถึงเหตุของการแบ่งแยกดินแดน และการนับถือศาสนา ซึ่งปัญหาที่ตามมาก็คือการปราบปรามและการป้องกันจำเป็นที่จะต้องมีกฎหมายที่สามารถใช้ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในปัจจุบันแม้ว่าจะมีกฎหมายใช้บังคับอยู่จำนวนมากหลายฉบับแต่แทนที่จะ เป็นผลดีต่อการปราบปรามและสร้างความมั่นใจในการได้รับการคุ้มครองแต่กลับพบว่า การมีกฎหมายหลายฉบับได้สร้างปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดในการบังคับใช้มากกว่า นอกจากนี้ โดยเหตุที่การก่อการร้ายเป็นปัญหาระหว่างประเทศที่มีกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศที่มาจาก การตกลงร่วมกันของประเทศภาคีสหประชาชาติซึ่งไทยก็เป็นภาคีอยู่ด้วย ดังนั้น จึงเป็นพันธกรณี ที่ประเทศไทยจะต้องอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศนั้น ๆ ทั้งนี้ ยังมีความหมายรวมถึงการปราบปรามจะถูกอ้างถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนอยู่ด้วย

ปัญหาที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ย่อมเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบังคับใช้กฎหมายของไทยที่มี กฎหมายมากมายถึง 15 ฉบับ ประกอบด้วย

1) กลุ่มกฎหมายสารบัญญัติที่เป็นกระบวนการยุติธรรม กำหนดลักษณะและพฤติกรรม ของการกระทำความผิดและบทลงโทษ ได้แก่

(1) ประมวลกฎหมายอาญา

2) กลุ่มกฎหมายสารบัญญัติที่เป็นกระบวนการบริหาร ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจพิเศษ ในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ได้แก่

(1) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2546

- (2) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550
- (3) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศยาน พ.ศ. 2521
- (4) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556
- (5) พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547
- (6) พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551
- (7) พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535
- (8) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556
- (9) พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457
- (10) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551
- (11) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559
- (12) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550
- (13) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548
- (14) ประกาศสภาความมั่นคงแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคาม ต่อความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านการก่อการร้าย (4 มกราคม 2561)

จากการมีกฎหมายจำนวนหลายฉบับนี้เองที่ทำให้มีองค์กรบังคับใช้หลายองค์กร ดังนั้นการวิจัยนี้จึงมีแนวคิดว่าจะให้การปราบปรามการก่อการร้ายให้ได้ผลนั้นน่าจะต้องมีการจัดทำกฎหมายว่าด้วยการก่อการร้ายเฉพาะ และนำข้อบัญญัติจากกฎหมายระหว่างประเทศที่ไทยได้ให้การรับรองแล้วมาอนุวัติการด้วย โดยนำเอาบทบัญญัติกฎหมายต่างประเทศมาใช้เป็นแนวทางในการตราเป็นกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย แนวคิดเช่นนี้ย่อมทำให้มีกฎหมายใช้บังคับโดยตรง ที่สามารถบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่สร้างความสับสนและทับซ้อนให้แก่องค์กรที่บังคับใช้กฎหมาย

1.2 ความสำคัญของปัญหา

ปัญหาการก่อการร้ายที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและยากต่อการปราบปรามนั้นส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ประเทศไทยมีกฎหมายใช้บังคับอยู่หลายฉบับ จัดว่ามากกว่าหลาย ๆ ประเทศทั่วโลก จึงเป็นความสำคัญที่จะต้องมีการดำเนินการหาคำตอบเพื่อการจัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบที่จะทำให้มี

กฎหมายที่สามารถใช้บังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ซึ่งการวิจัยกำหนดประเด็นในการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

1) หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในการจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายนั้น จำเป็นที่จะต้องมีการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ โดยการนำเอาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง มาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

(1) หลักนิติธรรม (Rule of Law)

หลักนิติธรรม (Rule of Law) คือ อุดมการณ์สูงสุดของการปกครองในระบอบ ประชาธิปไตย จะธำรงความศักดิ์สิทธิ์ได้หรือไม่ ขึ้นอยู่กับผู้ใช้อำนาจรัฐทุกฝ่ายและประชาชนทุกคน ที่จะต้องพยายามเรียนรู้และจะต้องตระหนักถึงความสำคัญแห่งหลักนิติธรรมและนำไปปฏิบัติตาม ด้วยจิตศรัทธาแน่วแน่มั่นคง และเป็นเสาหลักที่ใช้ค้ำยันหรือกำกับไม่ให้กฎหมายและกระบวนการ ยุติธรรมใด ๆ กลายเป็นเครื่องมือของผู้มีอำนาจที่ฉ้อฉล ไม่ว่าจะป็นรัฐสภา รัฐบาล หรือแม้กระทั่ง ศาลยุติธรรม ไม่ให้ใช้อำนาจหรือดุลพินิจตามอำเภอใจ โดยมีสาระสำคัญและองค์ประกอบ ของหลักนิติธรรม ดังนี้

(1.1) กฎหมายต้องใช้บังคับเป็นการทั่วไป หมายความว่ากฎหมายต้องมุ่งหมาย ให้ใช้บังคับ กับบุคคลทุกคนอย่างเสมอภาคกัน ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับกับกรณีใดกรณีหนึ่งโดยเฉพาะ หรือกับคนใดโดยเฉพาะ

(1.2) กฎหมายจะบัญญัติให้มีผลย้อนหลังในทางเป็นโทษไม่ได้ กล่าวคือ หากในขณะกระทำการใด ๆ ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิดจะมีการบัญญัติกฎหมายให้การ กระทำนั้นเป็นความผิดและมีโทษทางอาญาย้อนหลังไม่ได้ และหากการกระทำใดกฎหมายบัญญัติเป็น ความผิดและมีโทษอยู่แล้ว กฎหมายที่ออกมาภายหลังจะบัญญัติให้มีโทษย้อนหลังหนักขึ้นไม่ได้

(1.3) ในคดีอาญาให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยบริสุทธิ์จนกว่าศาล จะมีคำพิพากษาเด็ดขาดว่ามีความผิด

(1.4) หลักความเป็นอิสระและเป็นกลางในการพิจารณาพิพากษาคดีของตุลาการ

(1.5) รัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐมีอำนาจและต้องใช้อำนาจตามที่กฎหมายให้อำนาจ ไว้เท่านั้น ไม่ว่าจะป็นฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหารและฝ่ายตุลาการทั้งในระดับผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ ผู้ปฏิบัติจะต้องใช้อำนาจเกินขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ไม่ได้

(1.6) ออกกฎหมายยกเว้นความผิดในอนาคตไว้ล่วงหน้าโดยเฉพาะให้แก่การ กระทำของบุคคลหรือคณะบุคคลไม่ได้

จากสาระสำคัญหรือองค์ประกอบของหลักนิติธรรมตามที่ได้กล่าวมาทั้งหมดมีความสัมพันธ์ต่อการจัดทำหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเพื่อให้เป็นกฎหมายที่สอดคล้องกับหลักนิติธรรม ที่มีการบัญญัติกฎหมายที่ชัดเจน ไม่ทับซ้อนกัน รองรับการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ให้สามารถนำไปบังคับเพื่อการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(2) หลักการกำหนดเขตอำนาจทางอาญาของรัฐ

หลักการกำหนดเขตอำนาจทางศาลอาญาของรัฐตั้งอยู่บนพื้นฐานของหลักการ 4 หลัก ประกอบด้วย ดินแดน สัญชาติ อำนาจที่แท้จริง และหลักอำนาจลงโทษสากล เนื่องจากกฎหมายระหว่างประเทศยึดหลักความเสมอภาคทางอำนาจอธิปไตย (Sovereign Equality) รัฐไม่สามารถใช้อำนาจอธิปไตยเหนือรัฐอื่นได้ จึงได้มีการกำหนดเขตอำนาจทางศาลอาญาของรัฐโดยหลักสัญชาติโดยถือสัญชาติของผู้ต้องหาหรือผู้เสียหาย เป็นหลักในการดำเนินคดีอาญาทำให้การดำเนินคดีอาญามีความครอบคลุมความผิดหลายลักษณะมากขึ้น และถ้าความผิดไม่ได้เกิดภายในดินแดนของรัฐหรือผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ได้มีสัญชาติของรัฐที่จะดำเนินคดีอาญาแล้วหากพิจารณาถึงผลประโยชน์ขั้นสูงสุดของรัฐทางด้านความมั่นคงหรือทางด้านเศรษฐกิจรัฐก็มีสิทธิป้องกันหรือ มีอำนาจที่แท้จริงในการลงโทษผู้กระทำความผิดต่อผลประโยชน์ของรัฐได้หากความผิดนั้นได้กระทำลง นอกราชอาณาจักรปัญหาการก่อการร้ายมีการดำเนินการทั้งในประเทศและคาบเกี่ยวไปถึงต่างประเทศรวมทั้งผู้ก่อการร้ายมีทั้งที่เป็นคนไทยและคนต่างชาติดังนั้นหลักการกำหนดเขตอำนาจทางอาญาของรัฐจึงเป็นความสำคัญที่จะต้องนำมาใช้ประกอบการวิเคราะห์ด้วย

(3) หลักสิทธิมนุษยชน (Human Rights)

ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกขององค์การสหประชาชาติและเข้าเป็นภาคีสถิติสัญญาระหว่างประเทศหลายฉบับจึงมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาต่าง ๆ ด้านสิทธิมนุษยชนที่มีลักษณะ เป็นสนธิสัญญาพหุภาคี ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งมีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องสิทธิมนุษยชนอย่างแยกกันไม่ได้ โดยได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกในเรื่องสิทธิมนุษยชนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มีบทบัญญัติให้รัฐดำเนินการตามแนวนโยบายทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมไว้ในมาตรา 81 คือ รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างถูกต้องรวดเร็วเป็นธรรมและทั่วถึง การจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่นในกระบวนการยุติธรรมให้มีประสิทธิภาพ รวมถึงการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลให้พ้นจากการละเมิดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ และอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนอย่างเท่าเทียมกัน แต่รัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ไม่มีบทบัญญัติคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลให้พ้นจากการละเมิดโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐโดยตรง เพียงแต่กำหนดให้บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพที่ได้รับคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญสามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเพื่อใช้สิทธิทางศาลหรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้ในศาลได้ ตามมาตรา 25 วรรคสาม และกำหนดให้รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวกรวดเร็ว และพึงมีมาตรการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ของรัฐในกระบวนการยุติธรรมให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยเคร่งครัด ปราศจากการแทรกแซงหรือครอบงำใด ตามมาตรา 68 วรรคหนึ่ง และวรรคสอง กระบวนการยุติธรรมทางอาญา ของประเทศไทยจึงต้องให้ความสำคัญในการศึกษาถึงหลักสิทธิมนุษยชนอันจะส่งผลต่อการคุ้มครอง สิทธิและเสรีภาพของประชาชน และป้องกันการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ในการล่วงละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ด้วย

(4) ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรม

ความมุ่งหมายของทฤษฎีควบคุมอาชญากรรมขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาเริ่มตั้งแต่เรื่องการบัญญัติกฎหมายตลอดกระบวนการในการนำกฎหมายไปบังคับใช้ จะต้องชัดเจนและมีประสิทธิภาพ โดยจะเน้นหนักที่การควบคุมและปราบปรามอาชญากรรมอย่างเต็มที่ ส่วนเรื่องการคุ้มครองสิทธิ เสรีภาพของบุคคลนั้นถือเป็นเรื่องรองลงไป หากว่าประเทศใดให้ความสำคัญกับแนวความคิดควบคุมอาชญากรรมนี้ก็จะส่งผลการให้การดำเนินคดีอาญาของประเทศนั้นจะเน้นหนักไปในทางการให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานเพื่อทำป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมด้วยความรวดเร็ว เฉียบขาด โดยจะไม่คำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพของผู้บริสุทธิ์มากนัก จึงมีความสำคัญที่จะต้องศึกษาถึงทฤษฎีนี้ควบคู่ไปกับหลักสิทธิมนุษยชนเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมของรูปแบบของประมวลกฎหมายว่าด้วยการก่อการร้ายเฉพาะที่มีมาตรการกำหนดฐานความผิดและอัตราโทษไว้อย่างเหมาะสม ครอบคลุมในทุกมิติควบคู่ไปกับการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ขั้นพื้นฐานของประชาชนอันพึงได้รับจากการปฏิบัติโดยรัฐ

(5) ทฤษฎีตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Community Policing)

การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่เป้าหมายเพื่อให้เกิดความคุ้นเคยกับประชาชน เพื่อให้ประชาชนเข้าใจการทำงานของตำรวจและมองภาพพจน์ของตำรวจดีขึ้นและในที่สุดเพื่อก่อให้เกิดความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรมความร่วมมือช่วยเหลือแก้ไขปัญหาในชุมชนได้เองอย่างเช่นการช่วยเหลือสร้างสิ่งสาธารณะประจำหมู่บ้านให้ความช่วยเหลือกันและกันเมื่อได้รับความเดือดร้อนหรือประสบสาธารณภัยรวมถึงการปฏิบัติการทางจิตวิทยา เพื่อความมุ่งหมายที่จะให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

การดำเนินงานและปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์มีเป้าหมายสุดท้ายอยู่ที่ การให้ชุมชนและประชาชน มีความสามารถในการป้องกันและรักษาความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงในระดับพื้นฐานของตนเองได้เพื่อเป็นฐานและสนับสนุนงานการสร้างความสุขแก่ชุมชนและสังคมของตำรวจ การดำเนินงานดังกล่าวมีขั้นตอนเพื่อให้เกิดความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของประชาชนมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การพบปะและเยี่ยมผู้นำชุมชนและประชาชน

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาชุมชนและวิเคราะห์ปัญหาชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 การร่วมกิจกรรมตามประเพณีและกิจกรรมชุมชน

ขั้นตอนที่ 4 การประชุมวางแผนงานร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชน

ขั้นตอนที่ 5 การเตรียมการจัดระบบงานและการประเมินความพร้อม

ขั้นตอนที่ 6 การปฏิบัติการชุมชนเต็มรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 7 การติดตามผล การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไข

แนวทางในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่ดีและมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นจะต้องให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม โดยเริ่มตั้งแต่ตำรวจต้องปรับบทบาทในการสร้างความศรัทธาเพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นให้เกิดความรักนับถือมีเจตคติที่ดีต่อตำรวจอันจะนำผลไปสู่ความเข้าใจและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือต่อไป โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ในการทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ทั้งนี้ก็เพื่อเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ทำให้ชุมชนหรือสังคม มีความสุข ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

1.3 สถานการณ์ปัญหาการก่อการร้ายและผลกระทบ

ปัญหาการก่อการร้ายเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในหลาย ๆ พื้นที่ทั่วโลก สำหรับประเทศไทย ในฐานะที่เป็นภาคีสัญญาเพื่อต่อต้านการก่อการร้ายของสหประชาชาติ (United Nations) ถึง 10 ฉบับ ก็ให้ความสำคัญกับปัญหาการก่อการร้าย จึงพยายามแก้ปัญหการก่อการร้ายด้วยวิธีการต่าง ๆ และมีการบัญญัติกฎหมายภายในประเทศใช้บังคับเกี่ยวกับการก่อการร้าย จำนวนมาก จึงส่งผลกระทบต่อการบังคับใช้ขององค์กรต่าง ๆ ในลักษณะของการทับซ้อนกัน หรือซ้ำซ้อนกัน หรือเข้าใจคลาดเคลื่อนกันระหว่างองค์กรที่มีหน้าที่ เช่นคิดว่าองค์กรอื่นปฏิบัติหน้าที่แล้ว เป็นต้น รวมทั้งขาดการประสานงานกันระหว่างองค์กรในการปฏิบัติหน้าที่ จึงรับจึงไม่สามารถนำกฎหมายที่มีอยู่มาใช้บังคับให้เกิดประสิทธิภาพได้ นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาของการตั้งอนุวัติการกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีสมาชิกและได้ให้การรับรอง ดังนั้น การศึกษาถึงสถานการณ์ก่อการร้าย และปัญหาที่แท้จริงของการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้าย อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและ

ปราบปรามการก่อการร้ายที่มีความชัดเจนให้เหมาะสมกับบริบทการก่อการร้ายที่แท้จริง และรัฐสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาการก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นประเด็นสำคัญต่อการวิจัย ที่จะดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ในครั้งนี

1.4 กฎหมายไทย

1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุด จึงได้มีการบัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่ของรัฐไว้ในมาตรา 52 และมาตรา 68 โดยเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ เรื่องการรักษาความมั่นคงของรัฐและความสงบเรียบร้อยของประชาชน และเรื่องระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม เนื่องจากความผิดฐานก่อการร้ายและความผิดที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญาที่ร้ายแรง และมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐด้วย

2) ประกาศพระราชโองการ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 -2580)

เป็นยุทธศาสตร์ชาตินับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ซึ่งประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ความผิดฐานก่อการร้ายและความผิดที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นความผิดทางอาญาที่ร้ายแรง และมีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐด้วย และมีความเกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

3) ประมวลกฎหมายอาญา

เป็นกฎหมายสารบัญญัติที่มีการบัญญัติถึงลักษณะของการกระทำความผิดและมีการกำหนดบทลงโทษไว้ ด้วยโดยเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ มีการบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับบังคับใช้กฎหมายในกรณีที่มีกระทำความผิดฐานก่อการร้ายนอกราชอาณาจักรให้ต้องรับโทษในราชอาณาจักร ตามมาตรา 7 (1/1) และมีการบัญญัติเกี่ยวกับความผิดฐานการก่อการร้าย ตามมาตรา 135/1ถึง มาตรา 135/4

4) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542

เป็นกฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการเงินและทรัพย์สิน เพราะมีมาตรการควบคุมตรวจสอบเส้นทางการเงินเพื่อป้องกันมิให้นำไปใช้สนับสนุนกิจกรรมการก่อการร้าย มีการกำหนดให้

การก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญาเป็นความผิดมูลฐานตามมาตรา 3 (8) และกำหนดให้การสนับสนุนเกี่ยวกับเงินและทรัพย์สิน เป็นการกระทำความผิดมูลฐาน ฐานก่อการร้าย

5) พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535

เป็นกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี การริบทรัพย์สินและการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา ซึ่งเนื้อหาส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือความผิดฐานก่อการร้ายเป็นความอาญาที่มีลักษณะเป็นความผิดสากลด้วย เมื่อมีการจับตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นชาวต่างชาติได้ในราชอาณาจักรไทย หรือกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดฐานก่อการร้ายได้นอกราชอาณาจักรไทย อาจมีการขอความช่วยเหลือและการขอความช่วยเหลือในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินการสืบสวน สอบสวน ฟ้องคดี การริบทรัพย์สินและการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา

6) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนการก่อการร้ายทางการเงิน พ.ศ. 2556

เป็นกฎหมายที่มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินและการเข้าถึงเงินทุนของผู้ก่อการร้าย มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือมีการกำหนดนิยามคำว่า “การก่อการร้าย” กำหนดรายชื่อ “บุคคลที่ถูกกำหนด” และกำหนดเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

7) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550

เป็นกฎหมายที่มีการกำหนดฐานความผิดและโทษ เกี่ยวกับการนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา เนื่องจากความผิดฐานก่อการร้าย ในบางครั้งมีการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด

8) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551

เป็นกฎหมายที่กำหนดให้อำนาจกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน (กอ.รมน.) ในการป้องกัน ควบคุม แก้ไข และฟื้นฟูสถานการณ์ใดที่เป็นภัยหรืออาจเป็นภัยอันเกิดจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ในสถานการณ์ที่มีการก่อให้เกิดความไม่สงบสุข ทำลายหรือทำความเสียหายต่อชีวิตร่างกาย ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ เพื่อให้กลับสู่สภาวะปกติ เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐมีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ คำนิยาม คำว่า “การรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร” และกำหนดให้เจ้าหน้าที่

มีอำนาจเหนือจากประมวลกฎหมายอาญา เพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ปราบปราม ระวังยับยั้ง และแก้ไขหรือบรรเทาเหตุการณ์ภายในพื้นที่

9) พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457

เป็นกฎหมายที่ใช้กรณีที่เกิดสถานการณ์สงคราม หรือจลาจล เมื่อทหารประกาศใช้กฏอัยการศึกให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเหนือเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับการยุทธ การกระทำปราบปราม หรือการรักษาความสงบเรียบร้อย และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนต้องปฏิบัติตามความต้องการของฝ่ายทหาร โดยให้เจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารมีอำนาจเต็มที่ในการดำเนินการต่าง ๆ ตามกฎหมายนี้ หากมีความเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดเกิดขึ้นเนื่องจากการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหาร บุคคลหรือบริษัทใด ๆ จะร้องขอค่าเสียหาย หรือค่าปรับอย่างหนึ่งอย่างใด จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายทหารไม่ได้เลย

10) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย และการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

เป็นกฎหมายที่มีมาตรการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือมีการกำหนดนิยามคำว่า “ก่อการร้าย” “อาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง” กำหนดรายชื่อ “บุคคลที่ถูกกำหนด” และกำหนดความผิดเกี่ยวกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

11) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศยาน พ.ศ. 2521

เป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้กฎหมายทันต่อโลกที่ได้พัฒนาก้าวหน้าในด้านการบินพลเรือนเป็นอันมาก และเพื่อให้สอดคล้องกับการที่รัฐบาลไทยเข้าเป็นภาคีในอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ เพื่อยกระดับการบินพลเรือนของประเทศไทยให้ขึ้นไปตามมาตรฐานสากล ทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสามารถใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการควบคุม กำกับ ดูแล ส่งเสริมและพัฒนาด้านความปลอดภัย การรักษาความปลอดภัย การอำนวยความสะดวก และเศรษฐกิจการบินพลเรือนของประเทศไทย สอดคล้องตามมาตรฐานขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ และรองรับการตรวจสอบตามโครงการตรวจสอบการกำกับดูแลความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัยสากล มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือมีการกำหนดฐานความผิดและอัตราโทษ เกี่ยวกับการยึดหรือเข้าควบคุมอากาศยานในระหว่างการบิน การกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยในการเดินทางโดยอากาศยาน และมีการกำหนดความรับผิดอาญาของผู้สนับสนุนการกระทำความผิด และผู้พยายามกระทำความผิดตามกฎหมายนี้ ให้ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดสำเร็จ

13) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

เป็นกฎหมายที่มีการกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ครอบคลุมเรื่องอุบัติเหตุและอัคคีภัยด้วย มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ มีการกำหนด คำนิยาม คำว่า “สาธารณภัย” และคำว่า “การก่อวินาศกรรม” มีการกำหนดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เมื่อเกิดหรือคาดว่าจะเกิดสาธารณภัยขึ้นในเขตส่วนท้องถิ่นแห่งพื้นที่ของตน

14) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

เป็นกฎหมายที่ออกโดยฝ่ายบริหาร ออกมาเพื่อบังคับใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นฉุกเฉินและเร่งด่วน โดยให้อำนาจแก่นายกรัฐมนตรีบังคับใช้โดยตรงเนื่องจากไม่อาจแก้ไขปัญหาคด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ปกติได้ เป็นกฎหมายที่นำมาใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ มีการกำหนด คำนิยามคำว่า “สถานการณ์ฉุกเฉิน” และมีการกำหนดให้อำนาจเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินให้ยุติลงได้โดยเร็วหรือป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ร้ายแรงมากขึ้น

15) ประกาศสภาความมั่นคงแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข เกี่ยวกับการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านการก่อการร้าย (4 มกราคม 2561)

เป็นกฎหมายที่ออกมาเนื่องจากมีภัยคุกคามต่อความมั่นคงแห่งชาติในด้านการก่อการร้าย มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ เป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความไม่มั่นคงซึ่งเป็นปัญหาที่มีความรุนแรง และสลับซับซ้อนหากไม่ดำเนินการแก้ไขจะเกิดผลกระทบในวงกว้างต่อเอกราชอธิปไตย หรือผลประโยชน์แห่งชาติ และมีสาระสำคัญเกี่ยวกับการพิจารณาว่าสถานการณ์ใดเป็นการก่อการร้ายตามประกาศนี้ การประเมินวิเคราะห์ และการประกาศสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย และการกำหนดระดับความร้ายแรงของภัยคุกคามด้านการก่อการร้ายด้วย

1.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศและของต่างประเทศ

1) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายระหว่างประเทศ

(1) อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการที่กระทำบนอากาศยาน ค.ศ. 1963 (พ.ศ. 2506) (Convention of Offences Committed on Board Aircraft, Tokyo, 14 September, 1963)

จัดทำขึ้น ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่นและเปิดให้ลงนามในวันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 1963 (พ.ศ. 2506) และมีผลบังคับวันที่ 4 ธันวาคม ค.ศ. 1969 (พ.ศ. 2512) อนุสัญญาฉบับนี้

ประเทศไทยได้ประกาศตนเข้าเป็นภาคีในวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2515 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ มีความมุ่งหมายเพื่อให้รัฐที่เป็นภาคีมีอำนาจใช้กฎหมายภายในรัฐของตนบังคับกับการกระทำความผิดบนอากาศยาน หรือบังคับกับการกระทำอันเป็นสลัดอากาศและการกระทำความผิดอาญารวมทั้งการกระทำอื่น ๆ ที่น่าจะเป็นอันตรายต่อความปลอดภัยของอากาศยานและทรัพย์สินในอากาศยานขณะที่บินอยู่ในอากาศ

(2) อนุสัญญาเพื่อปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการเดินเรือทะเล ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531) (Maritime Navigation, Rome, 10 March, 1988)

ทำขึ้น ณ กรุงโรมเมื่อวันที่ 10 มีนาคม ค.ศ. 1988 (พ.ศ. 2531) ประเทศไทยได้มีการลงนามในอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (UNCLOS) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2525 และได้ให้สัตยาบันเป็นภาคีอนุสัญญาฯ เมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ องค์การเดินเรือทะเลระหว่างประเทศเล็งเห็นว่าลัทธิการก่อการร้ายไม่ว่าจะกระทำในรูปแบบใดเป็นอันตรายต่อชีวิตและสิทธิเสรีภาพของผู้บริสุทธิ์หรือการบริการการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศและเพื่อให้เป็นไปตามกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติว่าด้วยการมีสันติสุขและความมั่นคงในระดับระหว่างประเทศและส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีและการร่วมกันปฏิบัติระหว่างรัฐ โดยคำนึงถึงสิทธิในเสรีภาพและความปลอดภัยของประชาชนทุกคนตามปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ประกอบกับการกระทำของผู้ก่อการร้ายระหว่างประเทศเป็นภัยอันตรายต่อประชาคมโลกจึงมีเหตุอันจำเป็นรีบด่วนในการพัฒนาให้เกิดความร่วมมือระหว่างประเทศอย่างจริงจังต่อการกระทำความผิดใด ๆ เพื่อป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดต่อกฎหมายที่มุ่งหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือทะเลระหว่างประเทศ โดยจะต้องดำเนินคดีฟ้องร้องและลงโทษผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายนั้นในทันที

(3) อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและการลงโทษอาชญากรรมต่อบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองระหว่างประเทศรวมทั้งตัวแทนทางทูต ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Against International Protected Persons Including Diplomatic Agents, New York, 14 December 1973)

ประเทศไทยลงนามแล้วมีผลใช้บังคับวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1977 (พ.ศ. 2520) มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ กุมภาพันธ์ คือในอนุสัญญาฉบับนี้แสดงออกถึงความพยายามกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและสามารถปฏิบัติได้เป็นจริง เพื่อปราบปรามและลงโทษต่ออาชญากรรมที่เป็นภัยอันตรายต่อผู้แทนทางการทูตรวมไปถึงผู้ได้รับความคุ้มครองพิเศษในระหว่างประเทศ เนื่องมาจากรัฐภาคีแห่งอนุสัญญาฉบับนี้ต่างเห็นว่าเพื่อให้เป็นไปตามความประสงค์และหลักเกณฑ์ของกฎบัตรองค์การสหประชาชาติในส่วนที่เกี่ยวกับความมั่นคงของสันติภาพ

ระหว่างประเทศ และเพื่อสนับสนุนความสัมพันธ์ฉันมิตรและส่งเสริมความร่วมมือปฏิบัติระหว่างรัฐ จึงพิจารณาว่าอาชญากรรมที่กระทำผิดกฎหมายต่อผู้แทนทางการทูตและบุคคลอื่น ๆ ซึ่งได้รับความคุ้มครองจากภัยอันตรายในระดับระหว่างประเทศเพื่อรักษาความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศ ให้ดำเนินต่อไป จึงต้องกำหนดกฎเกณฑ์ในการคุ้มครองความปลอดภัยของบุคคลเหล่านี้ได้อย่างจริงจัง และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับความร่วมมือปฏิบัติจากรัฐต่าง ๆ เนื่องจากการกระทำผิดคิด ในลักษณะนี้อาจจะส่งผลให้ความสัมพันธ์ของประชาคมระหว่างประเทศสิ้นสุดลงก็ได้ จึงกำหนดให้ รัฐต่าง ๆ ช่วยกันแสวงหามาตรการอันเหมาะสมในการป้องกันปราบปรามความผิดต่อผู้แทน ทางการทูตหรือผู้ได้รับสิทธิพิเศษและครอบครัวของบุคคลเหล่านั้นด้วย โดยมอบเขตอำนาจศาล ให้รัฐภาคีสามารถดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดได้และต้องดำเนินคดีในทันทีด้วย

(4) อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อต่อต้านการจับตัวประกัน ค.ศ. 1979 (พ.ศ. 2522)

(International Convention Against the Taking of Hostages, New York, 8 December 1979)

ประเทศไทยลงนามแล้วและมีผลใช้บังคับวันที่ 3 มิถุนายน ค.ศ. 1983 (พ.ศ. 2526) มีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปรามการก่อการร้ายโดยให้รัฐภาคีมีพันธกรณีในการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดไม่เช่นนั้นจะบังคับให้ต้องส่งผู้ร้ายข้ามแดนไปยังรัฐที่ร้องขอไม่ว่าผู้กระทำความผิดจะมีวัตถุประสงค์เพื่ออะไรก็ตาม โดยรัฐภาคีทุกรัฐต่างมีเขตอำนาจศาลเหนือการกระทำผิดที่เกิดขึ้นในรัฐของตนหรือรัฐของตนได้รับความเสียหายจากการกระทำผิดนั้น และบังคับให้รัฐภาคีออกกฎหมายภายในของรัฐนั้น ๆ ให้มีเนื้อหาสอดคล้องกับอนุสัญญานี้

เนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ เพื่อให้วัตถุประสงค์ตามหลักเกณฑ์ของกฎบัตรองค์การสหประชาชาติในส่วนที่เกี่ยวกับการค้ามนุษย์สันติภาพและความปลอดภัยระหว่างประเทศและสนับสนุนความสัมพันธ์ฉันมิตรและการปฏิบัติร่วมกันระหว่างรัฐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนึกในสิทธิของบุคคลทุกคนในการมีชีวิตอยู่เสรีภาพและความปลอดภัยของบุคคล และเป็นการเริ่มแสดงให้เห็นถึงปรัชญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนและอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของประชาชนและการปกครอง อีกทั้งยังยืนยันถึงหลักเกณฑ์แห่งสิทธิที่เท่าเทียมกันและสิทธิมูลฐานแห่งการมีอัตตะวินิจัยของประชาชน อันเป็นการเคารพนับถือในกฎบัตรขององค์การสหประชาชาติและปรัชญาว่าด้วยหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ฉันมิตรและการร่วมมือปฏิบัติระหว่างรัฐ อันจะส่งผลถึงมาตรการปฏิบัติต่อการปราบปราม การฟ้องร้องดำเนินคดี จนถึงการลงโทษต่อการกระทำผิดในลักษณะที่มีการจับตัวบุคคลไปเป็นประกัน ซึ่งก็นับว่าเป็นวิธีการอย่างหนึ่งของการก่อการร้ายอนุสัญญานี้จึงช่วยยับยั้งรูปแบบหนึ่งของการก่อการร้ายได้ทางอ้อม

(5) อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (พ.ศ. 2542) (International Convention for the Suppression of Finance Terrorism, New York, 9 December 1999)

ประเทศไทยลงนามแล้วเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม ค.ศ. 2001 (พ.ศ. 2544) ด้วยคำมั่นถึงความประสงค์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติเกี่ยวกับการชำระล้างซึ่งสันติภาพและการส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้านที่ดี และความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือระหว่างรัฐ โดยกังวลถึงการปฏิบัติที่ขยายวงกว้างทั่วโลกของการก่อการร้ายในทุกรูปแบบและทุกความเชื่อ ในขณะที่ปฏิญญาว่าด้วยวิธีการที่จะจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศมีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือส่งเสริมให้รัฐทบทวนขอบเขตของบทบัญญัติของกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่เกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามและการจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศทุกรูปแบบและทุกความเชื่ออย่างเร่งด่วน ด้วยความมุ่งหมายในการประกันว่ามีกรอบกฎหมายที่พอเพียงครอบคลุมทุกแง่มุมในเรื่องดังกล่าว ซึ่งรัฐสมาชิกเห็นว่าการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายเป็นเรื่องที่สร้างความกังวลอย่างยิ่งแก่ประชาคมระหว่างประเทศโดยรวม อีกทั้งจำนวนและความร้ายแรงของการก่อการร้ายระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับ การสนับสนุนทางการเงินที่ผู้ก่อการร้ายอาจได้รับ และความตกลงพหุภาคีระหว่างประเทศที่มีอยู่มิได้มุ่งถึงเรื่องการสนับสนุนทางการเงิน เช่นว่าอย่างชัดเจน จึงจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะต้องเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศในการแสวงหาและตกลงรับมาตรการที่มีประสิทธิผลเพื่อป้องกันการสนับสนุนทางการเงินแก่ลัทธิการก่อการร้าย

(6) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ในทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 (พ.ศ. 2522) (International Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination 1979 - CERD)

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 28 มกราคม 2546 และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทย เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2546 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ อนุสัญญานี้เป็นสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนมีลักษณะเป็นสนธิสัญญาพหุภาคี กล่าวคือ เป็นสนธิสัญญาที่มีรัฐมากกว่าสองรัฐขึ้นไปเข้าเป็นภาคีสถิติสัญญา ซึ่งกระบวนการในการทำสนธิสัญญามีหลายขั้นตอนนับตั้งแต่การเจรจา การให้ความยินยอมของรัฐเพื่อผู้พันตามสนธิสัญญา โดยการลงนามการให้สัตยาบันการภาคยานุวัติ และบางรัฐอาจตั้งข้อสงวน หรือตีความสนธิสัญญา และเมื่อปฏิบัติตามขั้นตอนในการทำสัญญาครบถ้วนแล้ว ภาคีก็มีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามสนธิสัญญาต่อไป การเข้าเป็นภาคีของสนธิสัญญาก่อให้เกิดพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับสนธิสัญญา มิฉะนั้นอาจต้องรับผิดชอบในทางระหว่างประเทศ

(7) อนุสัญญาว่าด้วยต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ. 1984 (พ.ศ. 2527) (Convention Against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment 1984 - CAT)

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคี เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2550 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือเนื้อหาของอนุสัญญานับนี้มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการระงับและยับยั้งการทรมาน โดยในเนื้อหาของอนุสัญญาดังกล่าวได้กำหนดความหมายของ การทรมาน หมายถึง การกระทำใดก็ตามโดยเจตนาที่ทำให้เกิดความเจ็บปวดหรือความทุกข์ทรมานอย่างสาหัสไม่ว่าทางกายภาพหรือทางจิตใจต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ด้วยความมุ่งประสงค์ เพื่อให้ข้อสนเทศหรือคำสารภาพจากบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สาม การลงโทษบุคคลนั้นสำหรับการกระทำซึ่งบุคคลนั้นหรือบุคคลที่สามกระทำ หรือถูกสงสัยว่าได้กระทำ รวมทั้งการบังคับขู่เข็ญโดยมุ่งเน้นไปที่การกระทำหรือโดยความยินยอมของเจ้าหน้าที่รัฐหรือบุคคลอื่นซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งทางการอนุสัญญาต่อต้านการทรมานและการปฏิบัติหรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

(8) อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2554) (ASEAN Convention on Counter Terrorism 2007- ACCT)

ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีและลงนามเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2550 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ อนุสัญญานับนี้ได้กำหนดคำนิยามว่า “การก่ออาชญากรรมก่อการร้าย” สอดคล้องกับปฏิญญาขององค์การสหประชาชาติ อนุสัญญานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างกรอบทางกฎหมายสำหรับความร่วมมือระดับภูมิภาคในการต่อต้าน ป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอย่างบูรณาการและให้มีประสิทธิภาพความผิดที่อยู่ภายใต้ขอบเขตของอนุสัญญาคือ ความผิดในอนุสัญญาและพิธีสารของสหประชาชาติที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการก่อการ อันได้แก่ การกระทำผิดต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ความปลอดภัยของการเดินเรือทะเล ความปลอดภัยของฐานขุดเจาะถาวร ซึ่งตั้งอยู่บนไหล่ทวีป การยึดอากาศยาน อาชญากรรมต่อบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองระหว่างประเทศ รวมทั้งตัวแทนทางการทูต การสนับสนุนทางการเงินต่อการก่อการร้าย การจับบุคคลเป็นตัวประกัน การวางระเบิดเพื่อก่อการร้าย และการก่อการร้ายด้วยนิวเคลียร์ ทั้งนี้ฐานความผิดดังกล่าวจะผูกพันภาคีอนุสัญญาอาเซียนเฉพาะเมื่อตนเป็นภาคีอนุสัญญาและพิธีสารที่กล่าวอ้างถึงเท่านั้น

กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศดังกล่าวนี้ประเทศไทยอยู่ในสถานะของการเป็นภาคี สหประชาชาติที่ได้ลงนามรับรองทุกฉบับจึงถือได้ว่าประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องอนุวัติการกฎหมายไทยซึ่งมีการดำเนินการแล้ว แต่ก็ยังมีกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศอีก 4 ฉบับที่ไทยยัง

ไม่ได้้อนุวัติการเนื่องจากยังไม่ได้ให้การรับรอง คือ อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันทางกายภาพต่อวัสดุนิวเคลียร์ (Convention of the Physical Protection of Nuclear Material) อนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยในการเดินเรือ (Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Maritime Navigation) พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อแท่นขุดเจาะซึ่งตั้งอยู่ในเขตไหล่ทวีป (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Fixed Platforms Located on the Continental Shelf) และอนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการก่อการร้ายที่ใช้นิวเคลียร์ (International Convention for the Suppression of Acts of Nuclear Terrorism) (กระทรวงการต่างประเทศ, ออนไลน์, 2565) จึงยังไม่มี ความผูกพันที่ไทยจะต้องดำเนินการใด ๆ ดังนั้นการวิจัยจึงไม่นำมาวิเคราะห์

2) กฎหมายต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

(1) สหรัฐอเมริกา

มีการออกกฎหมายให้อำนาจรัฐในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่เรียกว่า “Uniting and Strengthening America by Providing Appropriate Tools Required to Intercept and Obstruct Terrorism Act of 2001” หรือ “USA PATRIOT Act” เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามการก่อการร้ายโดยเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกัน สืบสวนสอบสวน และดำเนินคดี กับลัทธิก่อการร้าย ตลอดจนใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามแหล่งเงินทุนขององค์กรก่อการร้ายข้ามชาติ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้เป็นการเพิ่มอำนาจสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่รัฐบาลกลาง มลรัฐ และเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ สำหรับนิยามคำว่า “การก่อการร้าย” โดยมีกรนิยามถึง “การก่อการร้ายระหว่างประเทศ” และ “การก่อการร้ายภายในประเทศ” กำหนดบทลงโทษแก่ผู้ที่จัดหาสนับสนุนวัสดุหรือทรัพย์สินที่ตั้งใจ หรือเจตนาที่จะใช้ในการก่อการร้ายหรือองค์กรก่อการร้ายต่างประเทศ รวมทั้งให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจและ อัยการของสหรัฐอเมริกาในการสืบสวนสอบสวนการกระทำอันเป็นการก่อการร้ายอย่างกว้างขวาง ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่แตกต่างจากความผิดอาญาอื่น ๆ

(2) เครือรัฐออสเตรเลีย

ได้บัญญัติความคิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ค.ศ. 1995 (พ.ศ. 2538) บทที่ 5 ว่าด้วยความมั่นคงแห่งสหพันธรัฐ ส่วนที่ 5.3 เรื่องการก่อการร้าย หมวดที่ 101-105 (Criminal Code Act 1995 Chapter 5 (The Security of Commonwealth) Part 5.3 (Terrorism) Division 101-105) มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ การกำหนดคำนิยาม คำว่า “การก่อการร้าย” องค์กรก่อการร้าย มีการกำหนดฐานความผิดและโทษความผิด

เกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย ความผิดเกี่ยวกับองค์กรก่อการร้าย และความผิดเกี่ยวกับเงินทุนการก่อการร้าย

(3) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี

ประมวลกฎหมายอาญาของสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี (German Criminal Code (Strafgesetzbuch, StGB) มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ คือ ได้กำหนดความผิดเกี่ยวกับการก่อตั้งสมาคมอาชญากรรม (Formation of Criminal Organizations) ในหมวดที่ 7 (Chapter 7 Crime Against Public Order) ความผิดฐานเกี่ยวกับการเข้าเป็นสมาชิก (Membership) หรือการให้การสนับสนุน (Support) แก่สมาคมซึ่งบุคคลใดก็ตามที่ก่อตั้งสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หรือมีการกระทำความผิด ความผิดฐานก่อตั้งสมาคมผู้ก่อการร้าย ให้เป็นความผิดร้ายแรง และมีอัตราโทษที่สูง

(4) สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ประมวลกฎหมายอาญา (Legifrance, Code Penal) บรรพ 4 ลักษณะที่ 2 หมวด 1 ว่าด้วยการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย มาตรา 421-1 ถึง มาตรา 421-5 และหมวด 2 บทบัญญัติพิเศษ (Special Provision) มาตรา 422-1 ถึง 422-7 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัย คือ มีการกำหนดความผิดเกี่ยวกับการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย ความผิดเกี่ยวกับการกระทำเกี่ยวกับกลุ่มก่อการร้าย ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินการก่อการร้าย

การเพิ่มโทษสำหรับความผิดการก่อการร้าย และการเพิ่มโทษสำหรับบุคคลธรรมดา นิติบุคคล และบุคคลต่างด้าว

(5) ประเทศอังกฤษ

มีกฎหมาย The Terrorism Act 2000 มีเนื้อหาในส่วนที่เป็นสาระสำคัญและเกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้คือ มีการกำหนดนิยามของคำว่า “การก่อการร้าย” ไว้ใน Section 1 มีการกำหนดให้องค์กรใดหรือกลุ่มบุคคลใดเป็นผู้ก่อการร้าย โดยกำหนดรายชื่อองค์กรไว้ในตารางที่ 2 ท้ายพระราชบัญญัตินี้ หรือการปฏิบัติการใดภายใต้ชื่อองค์กรที่ได้กำหนดไว้ในตารางดังกล่าว และการกำหนดความผิดสำหรับผู้ที่เป็นสมาชิก หรือผู้สนับสนุนต่อกลุ่มผู้ก่อการร้ายด้วย

ปัญหาการก่อการร้ายถือว่าเป็นภัยคุกคามต่อมวลมนุษยชาติที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ และทำให้ประชาคมโลกต้องตกอยู่ในสภาวะของความหวาดกลัวโดยนานาประเทศต่างก็ให้ความสำคัญกับปัญหานี้ และองค์การสหประชาชาติซึ่งเป็นองค์การสากลก็คำนึงถึงและให้ความสำคัญ จึงได้มีมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมปัญหาการก่อการร้าย โดยออกข้อมติที่ 49/60 ว่าด้วยมาตรการในการจัดการก่อการร้ายระหว่างประเทศ (Measures to Eliminate International Terrorism) ลงวันที่ 9 ธันวาคม ค.ศ. 1994 (พ.ศ. 2537) ซึ่งเป็นปฏิญญาว่าด้วยมาตรการในการจัดการ

ก่อการร้ายระหว่างประเทศ (Declaration on Measures to Eliminate International Terrorism) โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของทุกรัฐภาคีสมาชิกในองค์การสหประชาชาติต้องร่วมกันดำเนินการตามปฏิญญานี้ จึงทำให้ประเทศต่าง ๆ ตกลงและร่วมมือกันบัญญัติเป็นกฎหมายระหว่างประเทศเพื่อการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ปัจจุบันมีทั้งสิ้น 10 ฉบับ ซึ่งกฎหมายระหว่างประเทศเหล่านั้นมีผลกระทบต่อประเทศภาคีในอันที่จะต้องนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขหรือการอนุมัติ

สำหรับในต่างประเทศก็มีหลายประเทศที่มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้ายขึ้นโดยตรง เช่น สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สหราชอาณาจักร และเครือรัฐออสเตรเลีย มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้ายไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และบางประเทศก็มีการบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้ายแยกออกไว้เป็นการเฉพาะซึ่งการวิจัยจะได้นำเอากฎหมายเหล่านี้มาเป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

1.6 โครงสร้างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

จากการที่ประเทศไทยมีกฎหมายที่เกี่ยวกับการก่อการร้ายเป็นจำนวนมากถึง 15 ฉบับ จึงมีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายเมื่อมีการก่อการร้ายเกิดขึ้นมา ซึ่งการวิจัยนี้กำหนดวัตถุประสงค์ในการจัดทำกฎหมายหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย โดยวิเคราะห์โครงสร้างของกฎหมายดังกล่าว เพื่อกำหนดเป็นกฎหมายก่อการร้ายของไทย โดยที่การวิเคราะห์นั้นจะนำเอาแนวคิด ทฤษฎีและหลักการต่าง ๆ มาใช้ประกอบการวิเคราะห์ด้วย เพื่อให้ได้กฎหมายที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายที่มีประสิทธิภาพของไทย

1.7 การจัดทำกฎหมายหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย

เป็นการจัดทำกฎหมายต้นแบบ โดยการนำเอากฎหมายฉบับต่าง ๆ ที่ใช้บังคับในประเทศไทย เพื่อการปราบปรามผู้ก่อการร้ายและนำกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศว่าด้วยการก่อการร้าย และกฎหมายต่างประเทศมาประกอบการวิเคราะห์เพื่อให้เป็นกฎหมายฉบับเดียวที่เรียกว่ากฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเพื่อให้มีกฎหมายสำหรับการบังคับใช้โดยตรงกับปัญหาการก่อการร้ายในประเทศ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษา และวิจัย หลักการ แนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายและปัญหาการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับก่อการร้ายของประเทศไทย

2. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ สภาพการณ์ปัญหาและข้อจำกัดของการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายในปัจจุบันของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายของต่างประเทศ และกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย
4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ รูปแบบและโครงสร้างกฎหมายหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของไทยที่เหมาะสม
5. เพื่อจัดทำกฎหมายหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเป็นกฎหมายเฉพาะของประเทศไทย

3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1) แนวคิด หลักการและทฤษฎี

- (1) แนวคิดในการควบคุมการก่อการร้าย
- (2) หลักนิติธรรม
- (3) หลักการกำหนดเขตอำนาจศาลอาญาของรัฐ
- (4) หลักสิทธิมนุษยชน
- (5) หลักนิติรัฐ
- (6) หลักการกำหนดความผิดและโทษทางอาญา
- (7) หลักการลงโทษ
- (8) หลักการจัดองค์กร
- (9) ทฤษฎีควบคุมอาชญากรรม

2) กฎหมายไทย

กฎหมายไทยที่ใช้บังคับกับการก่อการร้ายมีกฎหมายที่เกี่ยวข้อง คือ

- (1) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
- (2) ประกาศพระราชโองการ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561-2580)
- (3) ประมวลกฎหมายอาญา
- (4) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2546
- (5) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550
- (6) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดบางประการต่อการเดินอากาศยาน พ.ศ. 2521

(7) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย พ.ศ. 2556

(8) พระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ พ.ศ. 2547

(9) พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้ามแดน พ.ศ. 2551

(10) พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535

(11) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556

(12) พระราชบัญญัติกฏอัยการศึก พ.ศ. 2457

(13) พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2551

(14) พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. 2559

(15) พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

(16) พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

(17) ประกาศสภาความมั่นคงแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกาศสถานการณ์อันเป็นภัยคุกคาม ต่อความมั่นคงแห่งชาติ ในด้านการก่อการร้าย (4 มกราคม 2561)

3) กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ

(1) อนุสัญญาว่าด้วยความผิดและการกระทำอื่น ๆ บางประการซึ่งกระทำบนอากาศยาน ค.ศ. 1963 (พ.ศ. 2506) (Convention on Offences and Certain Other Acts Committed On Board Aircraft of 1963)

(2) อนุสัญญาเพื่อการปราบปรามการยึดอากาศยาน โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ค.ศ. 1970 (พ.ศ. 2513) (Convention for the Suppression of Unlawful Seizure of Aircraft of 1970)

(3) อนุสัญญาเพื่อการปราบปราม การกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ค.ศ. 1971 (พ.ศ. 2514) (Convention for the Suppression of Unlawful Acts Against the Safety of Civil Aviation of 1971)

(4) พิธีสารเพื่อการปราบปรามการกระทำรุนแรงอันมิชอบด้วยกฎหมาย ณ ท่าอากาศยานซึ่งให้บริการการบินพลเรือนระหว่างประเทศเพิ่มเติมอนุสัญญาว่าด้วยการกระทำอันมิชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการบินพลเรือน ค.ศ. 1998 (พ.ศ. 2541) (Protocol for the Suppression of Unlawful Acts of Violence at Airports Serving international Civil Aviation,

supplementary to the Convention for the Suppression of Unlawful Acts against the Safety of Civil Aviation of 1988)

(5) อนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันและลงโทษอาชญากรรมที่กระทำต่อบุคคลที่ได้รับการคุ้มครองระหว่างประเทศ ค.ศ. 1973 (พ.ศ. 2516) (Convention on the Prevention and Punishment of Crimes Protected Persons of 1973)

(6) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการจับตัวประกัน ค.ศ. 1979 (พ.ศ. 2522) (Convention against the Taking of Hostages of 1979)

(7) อนุสัญญาระหว่างประเทศเพื่อปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย ค.ศ. 1999 (พ.ศ. 2542) (International Convention for the Suppression of Financing Terrorism, New York, 9 December 1999)

(8) อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ค.ศ. 1979 (พ.ศ. 2522) (International Convention on the Elimination of all Forms of Racial Discrimination 1979 - CERD)

(9) อนุสัญญาว่าด้วยต่อต้านการทรมาน และการปฏิบัติหรือลงโทษที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรมหรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี ค.ศ. 1984 (Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment 1984 - CAT)

(10) อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ค.ศ. 2007 (พ.ศ. 2550) (ASEAN Convention on Counter Terrorism 2007– ACCT)

4) กฎหมายต่างประเทศ

ศึกษากฎหมายระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา และการดำเนินคดีก่อการร้ายในต่างประเทศ จำนวน 5 ประเทศ ประกอบด้วย

(1) สหรัฐอเมริกา (USA PATRIOT Act 2001)

(2) สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี “ประมวลกฎหมายอาญา” (The German Criminal Code หรือ Strafgesetzbuch) มาตรา 129 a

(3) ประเทศอังกฤษ (The Terrorism Act 2000)(The Anti – Terrorism, Crime and Security Act 2001)

(4) สาธารณรัฐฝรั่งเศส (Legifrance, Code Penal) บรรพ 4 ลักษณะที่ 2 หมวด 1 ว่าด้วยการกระทำที่เป็นการก่อการร้าย มาตรา 421-1 ถึง มาตรา 421-5 และ หมวด 2 บทบัญญัติพิเศษ (Special Provision) มาตรา 422-1 ถึง 422-7

(5) เครือรัฐออสเตรเลีย ประมวลกฎหมายอาญา (Criminal Code Act 1995)

5) ประเด็นวิจัย

- (1) สถานการณ์และผลกระทบของการก่อการร้ายในประเทศไทย
- (2) สภาพปัญหาและการบังคับใช้กฎหมายกับการก่อการร้ายโดยศึกษาในประเด็นด้านกฎหมายสารบัญญัติ
- (3) ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดของประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายที่ใช้บังคับในปัจจุบัน
- (4) การวิเคราะห์เปรียบเทียบการบัญญัติความผิดฐานก่อการร้ายตามกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำกฎหมายสารบัญญัติเพื่อการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพ
- (5) การจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายเพื่อการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประเทศไทย

3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรสัมภาระเชิงลึก คือ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 2 สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 2 อธิบดีผู้พิพากษาศาล ภาค 9 นักวิชาการด้านความมั่นคง เลขาธิการความมั่นคงแห่งชาติ เลขานุการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ แม่ทัพภาค 4

กลุ่มประชากรร่วมออกแบบ, ออกแบบร่วม (Participatory Design, Co-Design) แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มและมีประชากรดังนี้

1) กลุ่มเจ้าหน้าที่กระบวนการยุติธรรม ได้แก่ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอาญา รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติรับผิดชอบงานด้านความมั่นคง อัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 2 สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคดีอาญา 2 อธิบดีผู้พิพากษาศาล ภาค 9 นักวิชาการด้านความมั่นคง เลขาธิการความมั่นคงแห่งชาติ เลขานุการศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ และ แม่ทัพภาค 4

2) กลุ่มทนายความ ได้แก่ ทนายความจากมูลนิธิศูนย์ทนายความมุสลิม และทนายความในจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา

3) กลุ่มด้านสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านสิทธิมนุษยชน และองค์การพัฒนาเอกชน (NGO) ด้านสิทธิมนุษยชน

4) กลุ่มประชาชน ได้แก่ ตัวแทนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน จากจังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา

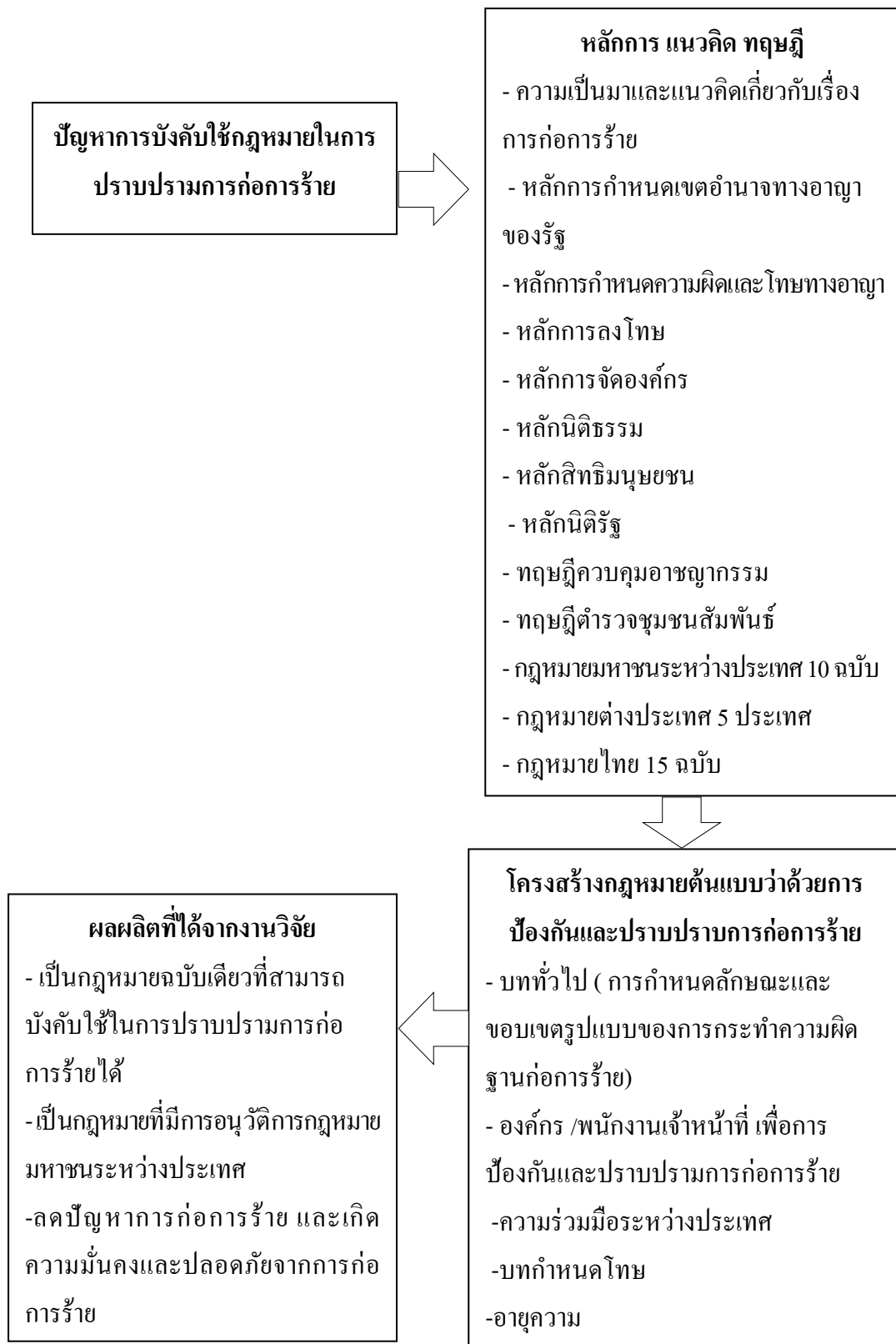
3.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ศึกษา

พื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ กรุงเทพมหานคร และพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

4. กรอบแนวคิด และสมมติฐานการวิจัย

4.1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework)

ปัจจุบันประเทศไทยมีกฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายอยู่จำนวนมากถึง 15 ฉบับและยังมีกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศอีก 10 ฉบับ ที่ประเทศไทยเป็นภาคีจะต้องปฏิบัติ จึงสร้างความสับสนและทับซ้อนกัน เป็นปัญหาและอุปสรรคอย่างมากในการนำกฎหมายทั้งหมดดังกล่าวไปบังคับใช้ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทหาร ฝ่ายปกครองและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เมื่อมีเหตุการณ์ก่อการร้ายขึ้น ส่งผลให้ไม่สามารถป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีแนวคิดที่จะจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย โดยใช้แนวคิด ทฤษฎี และหลักการ รวมทั้งกฎหมายไทย กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ และกฎหมายต่างประเทศมาเป็นแนวทางการวิเคราะห์ จะทำให้ได้กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย เพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐได้บังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดปัญหาการก่อการร้ายของประเทศลดน้อยลงไปได้ (ดูภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย)

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4.2 สมมติฐานการวิจัย (Hypothesis)

ปัญหาการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายของประเทศไทย เกิดจากการมีกฎหมายใช้บังคับจำนวนมาก ถึง 15 ฉบับ ทำให้เกิดความสับสนและทับซ้อนกัน และกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศ หลายฉบับที่ไทยต้องอนุวัติการ การวิจัยจึงกำหนดให้มีการจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย เป็นกฎหมายต้นแบบ โดยมีโครงสร้างของกฎหมายประกอบด้วย บททั่วไป ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย คณะกรรมการประเมินสถานการณ์ก่อการร้าย การประเมินสถานการณ์ก่อการร้าย สำนักงานป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย การป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ การดำเนินคดีอาญา การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเยียวยาผู้เสียหาย บทกำหนดโทษ และ อายุความ จะเป็นกฎหมายต้นแบบที่ทำให้เกิดการบังคับใช้ในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและเพื่อเป็นแนวทางการอนุวัติการกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีด้วย

5. คำถามการวิจัย

การวิจัยกำหนดประเด็นคำถามวิจัย ดังนี้

1. แนวคิด และทฤษฎีที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์หมีอะไรบ้าง
2. การก่อการร้าย คืออะไร
3. การก่อการร้าย มีความแตกต่างจากความผิดอาญาทั่ว ๆ ไปอย่างไร
4. การก่อการร้ายส่งผลกระทบต่ออะไรบ้าง
5. กฎหมายที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการก่อการร้าย มีกฎหมายอะไรบ้าง
6. ปัญหา อุปสรรคและข้อจำกัดที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการก่อการร้ายของประเทศไทยมีอะไรบ้าง
7. กฎหมายมหาชนระหว่างประเทศเกี่ยวกับการก่อการร้ายมีกฎหมายอะไรบ้าง
8. กฎหมายของต่างประเทศที่เหมาะสมเกี่ยวกับการก่อการร้ายคือประเทศใดบ้าง
9. หลักการและเหตุผลในการจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย คืออะไร
10. โครงสร้างและสาระสำคัญของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย ประกอบด้วยอะไรบ้าง
11. ประโยชน์ที่จะได้รับจากกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย มีอะไรบ้าง

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลผลิตของวิทยานิพนธ์ คือ กฎหมายต้นแบบว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย โดยคาดหวังว่าประโยชน์ที่จะได้จากกฎหมายฉบับนี้ คือ

1) ด้านความมั่นคงอาชญากรรม

เป็นประโยชน์ต่อการสร้างความชัดเจนให้แก่เจ้าพนักงานในการบังคับใช้กฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นทำให้ปัญหาการก่อการร้ายลดลงทำให้ลดปัญหาอาชญากรรมก่อการร้ายประชาชนและประเทศชาติไม่ได้รับผลกระทบต่ออาชญากรรมประเภทนี้ ส่งผลให้ประเทศเกิดความมั่นคงทางด้านสังคมและเศรษฐกิจ และบ้านเมืองมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย

2) ด้านระหว่างประเทศ

กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายจะมีบทบัญญัติที่นำเอากฎหมายมหาชนระหว่างประเทศมาบัญญัติไว้เพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีส่งผลให้ไทยได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในการอนุวัติการกฎหมายมหาชนระหว่างประเทศรวมทั้งรองรับความร่วมมือระหว่างประเทศโดยเฉพาะในกลุ่มประเทศอาเซียนในการปราบปรามผู้ก่อการร้ายข้ามชาติ

3) ด้านวิชาการ

เป็นองค์ความรู้ใหม่ในกระบวนการจัดทำกฎหมายที่เปิดโอกาสให้นักวิชาการในกระบวนการยุติธรรมและประชาชนที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการออกแบบกฎหมาย ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่มีความหมายเฉพาะสำหรับการศึกษาและวิจัยเรื่องนี้ ประกอบด้วย **การก่อการร้าย (Terroism)** หมายความว่า การกระทำความผิดในทางอาญาในทุกรูปแบบที่มีมูลเหตุจูงใจพิเศษแตกต่างจากความผิดอาญาทั่วไป เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีอุดมการณ์ หรือความเชื่อเดียวกัน มีการใช้ความรุนแรงโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อบีบบังคับสร้างความหวาดกลัว หรือข่มขู่ คุกคามด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การลอบสังหาร การทรมาน หรือการทำลายทรัพย์สินเพื่อให้บุคคลหรือองค์กร ต้องยอมสวามิภักดิ์ต่ออำนาจของกลุ่มก่อการร้าย

กฎหมายสารบัญญัติ หมายความว่า กฎหมายที่บัญญัติถึงเนื้อหาหรือเรื่องทั่ว ๆ ไป เป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมความประพฤติรวมไปถึงกำหนดสิทธิและหน้าที่ต่าง ๆ ของพลเมืองไว้ เช่น ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ประมวลกฎหมายอาญา

กฎหมายวิธีสบัญญัติ (Procedural Law) หมายความว่า กฎหมายที่บัญญัติกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอน การดำเนินคดี วิธีพิจารณาคดี ตลอดจนการบังคับคดีในกรณีที่มีการปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมายสารบัญญัติ การที่จะบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายสารบัญญัติจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขและขั้นตอนของกฎหมายวิธีสบัญญัติ เช่น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

กฎหมายพิเศษ หมายความว่า กฎหมายที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้าย นอกเหนือจากที่ระบุไว้ในประมวลกฎหมายอาญา

จังหวัดชายแดนใต้ หมายความว่า จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดนราธิวาส และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา คือ อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา และอำเภอสะบ้าย้อย

การใช้บังคับกฎหมาย หมายความว่า การมีกฎหมายพร้อมที่จะให้เกิดการบังคับใช้ตามบทบัญญัติที่กฎหมายกำหนดไว้

การบังคับใช้กฎหมาย หมายความว่า การนำเอากฎหมายที่มีอยู่ไปบังคับใช้ตามเป้าหมายที่กฎหมายกำหนดไว้

กฎหมายต้นแบบ (Model Law) หมายความว่า กฎหมายกลางที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการก่อการร้ายครบวงจร อย่างเป็นระบบ แยกเป็นหมวดหมู่ชัดเจนและสอดคล้องกับหลักสากล